

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indberetning

om

Kristiansands Kathedralskoles Virksomhed

i Skoleaaret 1888—89.

Kristiansands Aktiebogtrykkeri

ved H. Moe.

1889.

Indberetning

om

Kristiansands Kathedralskoles Virksomhed

i Skoleaaret 1888—89.

Kristiansands Aktiebogtrykkeri

ved H. Moe.

1889.

I. Skolens Forstanderskab.

Ex officio: Caspar Cappelen Smith, Borgermester, R. St. O. O. p. t.
Formand.

Karl Frederik Feilberg, Rektor, R. St. O. O.

Valgte: Johan Magelsen Brun, Stiftsprovst, $\frac{1}{1}$ 86.

P. Ferdinand Reinhardt, Vicekonsul, $\frac{1}{1}$ 86.

Tobias Siqveland, Kjøbmand, $\frac{1}{1}$ 88.

II. Skolens Lærere.

Rektor Karl Frederik Feilberg, cand. mag., udnævnt 1875.

Overlærer og Konrektor Frederik Gill Lie, cand. real., udn. 1872.

Overlærer Nils Johan Knap, cand. mag., udn. 1881.

Adjunkt Henrik Bessesen, cand. theol., udn. 1852.

— Karl Mathias Schönheyder, cand. mag., udn. 1876.

— Alfred Gjessing, cand. mag., udn. 1876.

— Lyder Kristian Sagen, cand. mag., udn. 1877.

— Knud Johannes Hougen, cand. real., udn. 1879.

— Jørgen Adolf Fog, cand. theol., udn. 1884.

— William Thorod Hamilton, cand. real., udn. 1886.

Klasselærer Siegvart Marius Johansen, stud. mag., udn. 1886.

— Henrik Nikolai Jæger, cand. theol. & mag., udn. 1887.

— Peter Didriksen Tønseth, Seminarist udn. 1870.

Lærer i Regning og Skrivning, Karl August Arnesen, Seminarist.

— i Sang, Organist F. A. Rojahn.

— i Gymnastik, Kaptein J. Beichmann.

— i Tegning, Billedskjærer Abr. Stousland.

III. Disciplenes Antal m. m.

a.		3 Kvartal 1888.	4 Kvartal 1888.	1 Kvartal 1889.	2 Kvartal 1889.
I Msk.		18	18	18	18
II "		23	23	23	22
III "		22	21	22	21
IV "		21	20	20	20
V "		23	23	23	22
VI "		17	16	16	16
		124	121	122	119
I Lg.		5	6	6	6
II "		5	5	5	5
III "		7	7	7	7
I Rg.		2	2	2	2
II "		2	2	2	2
III "		2	2	2	2
Samlet Antal		147	145	146	143

b. Aldersforholdet mellem de forskjellige Klasser:

		1. Gjennemsnittsalder ved Skoleaarets Begyndelse.	2. Normalalder
Middelskole	I	9,9	9
—	II	10,07	10
—	III	11,7	11
—	IV	12,86	12
—	V	13,5	13
—	VI	14,55	14
Realgymn.	I	16	15
—	II	17,25	16
—	III	17	17
Latingymn.	I	16,15	15
—	II	16,6	16
—	III	17,9	17

Af 2det Kvartals 143 Disciple var 7 hjemmehørende i Landdistrikt

IV. Timefordelingsplan efter Fag og Klasser.

1889]

Timefordelingsplan efter Fag og Klasser.

	Middelskolen									Realgymn.			Latingymn.			Kombinerede.
	1	2	3	4L.	4E.	5L.	5E.	6L.	6E.	1	2	3	1	2	3	
Religion	3	3	3	2		2		2		1	1	2	1	1	2	1 L. og R. 3 L. og R. i 1 T.
Modersmaal...	8	5	5	4		3		3		4(3)	2	3	4(3)	2	3	1L. og R. 2L. og R. 3L. og R.
Oldnorsk										(1)	2	1	(1)	2	1	1 L. og R. 2 L. og R.
Latin				7		7		7					9	10	9	2 og 3 L. i 5 T.
Græsk													7	7	7	2 og 3 L. i 4 T.
Engelsk					5		5		5	4	5	5		2(3)	2(3)	1 og 2 R. i 2 T.
Tydske		6	5	4		3	4	3	4	1	1		1			1 L. og R.
Fransk						2		2		3(4)	2	2	3(4)	2	2	3 og 2 R.
Historie	3	3	4	3		3		3		3	3	3	3	3	3	1L og R. 2L. og R. 3L. og R.
Geografi	4	2	2	2		2		2		1	1	2				
Naturfag		2	2	2		3		2		5	5	5				1 og 2 R. i 3 T.
Mathematik ...	4	4	5	6		5		6		5	6	6	2	3	3	1LR. 2LR. 3LR. i 2, 3, 3T.
Skrivning	4	3	2													
Tegning		2	2		2		1		1	2	2	2				1 og 2 R. i 2det Halvaar.
	28	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	31	34	35	

V. Fagfordelingen.

Rektor.

Græsk	i 3die Latingymnasium	3	Timer.
	i 3die og 2den do. kombin.	4	”
Norsk	i 3die Latin- og Realgymnasium	3	”
Tydisk	i 6te Middelskoleklasse	3	”
	do. Engelsklin.	1	”
Fransk	i 3die og 2den Realgymn. komb.	2	”
			<hr/>
			16 Timer.

Konrektor Lie.

Mathematik	i 3die Latin- og Realgymn. komb.	3	Timer.
	i 3die Realgymnasium	6	”
	i 2den Latin- og Realgymn. komb.	3	”
	i 2den Realgymnasium	3	”
	i 1ste Latin- og Realgymn. komb.	2	”
	i 1ste Realgymnasium	3	”
Geografi	i 3die Realgymnasium	2	”
	i 2den og 1ste do. komb.	1	”
			<hr/>
			23 Timer.

Overlærer Knap.

Engelsk	i 3die Realgymnasium	5	Timer.
	i 2den do.	3	”
	i 2den og 1ste do. komb.	2	”
	i 1ste do.	2	”
	i 6te Middelskoleklasse	5	”
	i 5te do.	5	”
Norsk	i 2den Latin- og Realgymnasium komb.	2	”
			<hr/>
			24 Timer.

Adjunkt Bessesen.

Fransk	i 3die Latingymnasium	2	Timer.
	i 2den do.	2	”
	i 1ste Latin- og Realgymnasium komb.	3(4)	”
	i 6te Middelskoleklasse	2	”
	i 5te do.	2	”

Engelsk	i 3die	Latingymnasium	2(3) Tim.	
	i 2den	do.	2(3) "	
	i 4de	Middelskoleklasse	5 "	
Geografi	i 4de	do.	2 "	
				<hr/> 22(25)Tim.

Adjunkt Schønheyder.

Norsk og Oldnorsk	i 1ste	Latin- og Realg. komb.	4(3) Tim.	
Norsk	i 6te	Middelskoleklasse	3 "	
	i 5te	do.	3 "	
Latin	i 6te	do.	7 "	
	i 5te	do.	7 "	
				<hr/> 24 Timer.

Adjunkt Gjæssing.

Latin	i 3die	Latingymnasium	4 Timer.	
	i 3die og 2det	do. komb.	5 "	
	i 2den	do.	1 "	
Græsk	i 2den	do.	3 "	
	i 1ste	do.	7 "	
Oldnorsk	i 3die	Latin- og Realgymnasium komb.	1 "	
	i 2den	do. do. komb.	2 "	
Tydsck	i 1ste	Latin- og Realgymnasium komb.	1 "	
				<hr/> 24 Timer.

Adjunkt Sagen.

Latin	i 2den	Latingymnasium	4 Timer.	
	i 1ste	do.	9 "	
Historie	i 3die	Latin- og Realgymnasium komb.	3 "	
	i 2den	do. - do. do.	3 "	
	i 1ste	do. - do. do.	3 "	
	i 6te	Middelskoleklasse	3 "	
				<hr/> 25 Timer.

Adjunkt Hougen.

Naturfag	i 3die	Realgymnasium	5 Timer.
	i 2den	do.	2 "
	i 2den og 1ste	do. komb.	3 "

Naturfag	i 1ste Realgymnasium	2	Timer.
	i 6te Middelskoleklasse	2	„
	i 5te do.	3	„
	i 4de do.	2	„
Mathematik	i 5te do.	5	„
			<hr/> 26 Timer.

Adjunkt Fog.

Religion	i 3die Latingymnasium	1	Time.
	i 3die Realgymnasium	1	„
	i 3die Latin- og Realgymn. komb.	1	„
	i 2den Latingymnasium	1	„
	i 2den Realgymnasium	1	„
	i 1ste Latin- og Realgymn. komb.	1	„
	i 6te Middelskoleklasse	2	„
	i 5te do.	2	„
	i 4de do.	2	„
	i 3die do.	3	„
	i 2den do.	3	„
Historie	i 5te do.	3	„
	i 4de do.	3	„
			<hr/> 24 Timer.

Adjunkt Hamilton.

Mathematik	i 6te Middelskoleklasse	6	Timer.
	i 4de do.	6	„
	i 3die do.	5	„
Geografi	i 6te do.	2	„
	i 5te do.	2	„
Naturhistorie	i 3die do.	2	„
	i 2den do.	2	„
Tegning	i 3die Realgymnasium	2	„
	i 2den do.	1	„
			<hr/> 28 Timer.

Klasselærer Johansen.

Tydsck	i 3die Middelskoleklasse	5	Timer.
	i 2den do.	6	„

Norsk	i 2den	Middelskoleklasse	5	Timer.
Historie	i 3die	do.	3	”
	i 2den	do.	3	”
Geografi	i 3die	do.	2	”
	i 2den	do.	2	”
					----- 26 Timer.

Klasselærer Jæger.

Tydsk	i 5te	Middelskoleklasse	3	Timer.
	i 5te	do.	Engelsklinik	1	”
	i 4de	do.	4	”
Norsk	i 4de	do.	4	”
	i 3die	do.	5	”
Latin	i 4de	do.	7	”
Tydsk	i 2den	Realgymnasium	1	”
					----- 25 Timer.

Klasselærer Tønseth har som før havt den hele 1ste Middelskoleklasse.

I Sang har Gymnasierne dannet 1 Parti, 6te og 5te Middelskoleklasse ligesaa, 4de, 3die, 2det og 1ste hver sit.

I Gymnastik har Gymnasierne havt samlet Undervisning, 6te og 5te Middelskoleklasse i 4 halve, 4de, 3die og 2den samlede i 2 hele og 1ste for sig selv i 2 halve Timer ugentlig.

Exercitie har været øvet i Skolegaarden, forøvrigt 4 Dage i September 1888 og 2 Dage under Examen i 1889.

VI. Undervisningen.

Latingymnasiets 3die Klasse.

Religion: Joh. Ev. 6, 1—21, 25 i Grundsproget. Repetition af Nissens Kirkehistorie og Evangeliet. Oversigt over den augsburgske Konfession.

Norsk. Udarbejdelser: 1) Giv en Karakteristik af Overgangen fra Oldtiden til Middelalderen. 2) Hvad forstaar man ved Autoritet,

og hvorledes forsones denne med Begrebet om den personlige Frihed? 3) Adel og Kongedømme i deres gjensidige Forhold i de tre nordiske Riger før Kalmarunionen. 4) Agerdyrkingen som et Stadium i den menneskelige Udvikling. 5) Arbejdets Deling. Hvorvidt har den været til Gavn for den menneskelige Udvikling? 6) I hvilken Betydning og under hvilke Betingelser kan det siges, at den dramatiske Kunst er „ei blot til Lyst“? 7) I hvilke Betydninger bruger man Ordet Natur. Anfør Exempler derpaa og opstil Modsætningen til disse Betydninger. 8) Hvad Nytte har man af at studere fremmede Sprog?

Gjennemgaaet Paus og Lassens Læsebog IV. 2 omtrent Trediedele, hvoriblandt det meste af Dialektprøverne gennemlæst. Eriksens Literaturhistorie fra Holberg ud. Forelæsningsvis gennemgaaet Monrads „Literaturens Dele“ samt de væsentligste rhetoriske Regler for Stilen.

Oldnorsk: Nygaards Udvalg: Af Sverres Saga: Sverres Tale til Hæren før Slaget paa Ilevoldene. Af den mythisk-heroske Digtning: Gudruns Klage, Hamarsheimt og Hjalmars Død. Det til Artium oplagte Pensum og Formlæren repeteret. Literaturhistorie og Verslære efter Nygaard.

Latin: Livius 21de Bog (fra Cap. 52), 22de Bog Cap. 1—38. Horats Oder ca. 500 Vers (I. 22, 24. II. 2, 3, 7, 13—17, 19, 20. III. 9, 30. IV. 2, 3, 5). Horats's Breve 600 Vers (I. 1—11, 14, 20). Ciceros 2den philippiske Tale Cap. 1—6. Af Weisses Udvalg af Tacitus: Tiber og Sejan. — Nogen Extemporallæsning. — Af Weisses romerske Antikviteter gennemgaaet §§ 26—46, 48, 51—55. — Oversigt over den romerske Literaturhistorie (med Benyttelse af Tregders Haandbog). En Hjemmeoversættelse og en Extemporaloversættelse hver Uge i 1ste Halvaar; i 2det Halvaar har der i Regelen været skrevet Hjemmeoversættelse hver 14de Dag. Samtlige Forfattere som lægges op til Artium, samt Schreiners Formlære og delvis Syntaxen repeterede.

Græsk: Af Forfattere har Klassen i særskilte Timer læst Sophokles Antigone. Sammen med 2den Klasse Homers Iliade 1. Repetition af det hele Examenspensum. Schou-Bruns Grammatik, Syn-

taxen ud. Af Tregders Literaturhistorie og Bojesens Antikviteter uddragsvis det Nødvendige.

Historie: Nordens Historie efter Eriksens Lærebog. Derefter Repetition af Oldtidens Historie efter L. K. Daa og Frankrigs Historie efter Wallem og Schjøth's Lærebog. Hoorns Geografi for Latingymnasiet benyttet.

Mathematik: Stereometri. Guldbergs Lærebog læst og repeteret. Derefter Repetition af det matematiske Pensum. Skriftlige Op-gaver hjemme og paa Skolen.

Fransk: Knudsen & Wallems Læsebog 84 Blade, hvoraf 50 extemporal. Brynildsens Grammatik. Storms „Dialogues Français“.

Engelsk: Autenrieths „English Reader“ 20 Blade, hvoraf Halvparten extemporal. Desuden extemporeret i Kristiansens Læsebog for Viderekomne. Dickens Sketches. Løkkes Grammatik.

Latingymnasiets 2den Klasse.

Religion: Læst og repeteret Nissens Kirkehistorie fra Reformationens Udbredelse til Enden og Joh. Ev. 1, 1—5, 47 i Grundsproget.

Norsk. Udarbejdelser: 1) Den, som vil spise Kjernen, maa knække Nødden. 2) Hvad forstaaes ved Fordomme? hvorledes opstaar de, og hvorledes frigjør man sig fra deres Magt? 3) Hvilken Betydning har Selvbiografien for Historien? 4) Hvilke Betingelser har vort Land for at blive et Turistland? 5) Hvad forstaaes ved Folkelæsning, og hvilken Betydning har denne for Oplysningen? 6) Hvilken Indflydelse har et Lands Beliggenhed og Naturforhold paa Folket? 7) Hvilke Hensyn bør gjøre os tolerante ligeoverfor andres Meninger og skaansomme i Bedømmelsen af deres Handlinger? 8) At forklare og udvikle Ordsproget: „Som man reder, saa ligger man“. 9) Lys- og Skyggesider ved Munkevæsenet. 10) Vikingetogenes Indflydelse. 11) Hvorledes kan Nød og farefulde Begivenheder ofte blive en Velgjerning for et Folk? Pauss' og Lassens Læsebog 4 D. 2 Afd. Den engelske Lods, De Unges Forbund, En Fallit, Macbeth (Lassens Oversættelse). Eriksens Literaturhistorie til Oehlenschlaeger.

Oldnorsk: Nygaards Læsebog fra Pag. 16 ud. Nygaards Udvalg: Af den yngre Edda: Balders Død, Lokes Straf, Volsunger og

Nivlunger. Af Egils Saga: Kveldulv og hans Sønner Cap. 1—12.
Af Nygaards oldnorske Grammatik læst Formlæren.

Latin: Livius 21de Bog og 22de Bog Cap. 1—38. Virgils Æneide 1ste Bog. Sallusts Jugurtha Cap. 1—62. Nogen Extemporal-læsning (Cæsar). Af Weisses romerske Antikviteter gennemgaaet til § 13. Schreiners Grammatik fra § 322 ud. En Oversættelse og en Stil hver Uge i 1ste Halvaar, hvoraf den ene extemporal; i sidste Halvaar Oversættelser, 1 Hjemme- og 1 Extemporalstil hver Uge. Det Meste af de læste Forfattere repeteret.

Græsk: Sammen med 3die Klasse Homers Iliades I; særskilt Homers Iliades III, IV, VI. Xenophons Anab. II, 5, 16 — III, 2 incl. Platons Apologi og Kriton I—X incl. Grammatik og Antikviteter som 3die Klasse.

Historie: Frankrigs Historie indtil Februarrevolutionens Følger efter Wallem og Schøths Lærebog. Geografi efter Horns Lærebog for Latingymnasiet.

Mathematik, Aritmetik: Efter Dr. O. J. Broch læst og repeteret 3die, 4de, 5te og 6te Bog.

Trigonometri: Guldbergs Lærebog fra § 3 ud. Bogen læst og repeteret. Skriftlige Opgaver hjemme og paa Skolen.

Fransk: Af Knudsen & Wallems Læsebog 60 Blade, hvoraf 28 extemporal. Brynildsens Grammatik.

Engelsk: Bergs „English made easy“; Brekkes Læsebog for Middelskolens 5te og 6te Klasse 51 Blade, hvoraf 21 extemporal.

Latingymnasiets 1ste Klasse.

Religion: Læst og repeteret Nissens Kirkehistorie fra Begyndelsen til Reformationens Udbredelse.

Norsk. Udarbeidelser: 1. Ærgjerrighedens Ofre, mørke Træk af Historien. 2. Forskjellig Sport og merkelige Sportsmænd. 3. Hvad kan der siges for og imod Krig? 4. Man bør ikke bygge Luftkasteller, de er lette at opføre, men vanskelige at rive ned. 5. Udholdenhed flytter Bjerge. 6. Gjengivelse af et interessant Værk. 7. Fotografi-, Maleri- og Billedhuggerarbeide, deres Fortrin og Mangler. 8. Et Brudstykke af min Dagbog. 9. En gammel Ruin og et Sagn som knytter sig dertil. 10. Middelh-

vets verdenshistoriske Betydning. 11. Som man reder, saa ligger man. 12. Velkomsthilsen til den første Lærke. 13. Om Nyttens af Reiser. 14. Beskrivelse af et smukt Maleri. 15. Selvvalgt Thema. 16. De vigtigste Aarsager til Krigene paa Jorden og deres Følger. 17. Cæsars Tanker og Følelser ved Overgangen over Floden Rubikon. 18. En morsom Oplevelse.

Literaturlæsning: I Eriksens Literaturhistorie læst og repeteret til Holberg. Eriksens Læsebog 5te Del. Oehlenslaegers Aladdin.

Oldnorsk: I andet Halvaar er i en Time om Ugen gennemgaaet og repeteret 12 Sider af Nygaards Læsebog med tilhørende Grammatik.

Latin: Ovids Metamorphoses 700 Vers. Ciceros 2den og 4de catilinariske Tale, Pro Archia og De imperio Gn. Pompei til sectio 29. Af Schreiners latinske Grammatik er Syntaxen lektievis gennemgaaet fra Cap. I § 194 til 313 (Conjunktiv). Hver Uge en Extemporalstil og hveranden Uge en Hjemmestil.

Græsk: Schou-Bruns græske Læsebog. Sammes græske Formlære læst og repeteret. Xenophons Anabasis 2den Bog Cap. 1—4, 25. En Time ugentlig har i Regelen været anvendt til skriftlige Øvelser efter Læsebogen etc.

Historie: Oldtidens Historie indtil Folkevandringerne efter Thriges Lærebog.

Mathematik. Arithmetik: Efter Dr. O. J. Brochs Lærebog læst og repeteret 1ste og 2den Bog.

Trigonometri: Guldbergs Lærebog til § 3 læst og repeteret. Skriftlige Opgaver.

Fransk: Af Gjertsens Læsebog 55 Blade, hvoraf 9 extemporal; Brynildsens Grammatik.

Tydske: Schillers Wilhelm Tell (til 4de Akt 2den Scene). Goethes Hermann und Dorothea (til 3die Sang).

Realgymnasiets 3die Klasse.

Religion: Joh. Ev. 6, 1—21, 25 i Modersmaalet; forøvrigt som Latingymnasiets 2den Klasse.

Norsk og Oldnorsk, som Latingymnasiets 3die Klasse.

Engelsk: Sommerfeldts „Nyeste engelske Forfattere i Udvalg.“ Sammes Literaturhistorie. Stile efter Knudsen og Løkkes Stiløvelser for Realgymnasierne. Extemporaløvelser, skriftlig og mundtlig, dels efter Brynildsen, dels efter Schrams Stiløvelser for Realgymnasiet. Repeteret Løkkes Grammatik.

Fransk: Knudsen og Wallems Læsebog II forfra til Pag. 116; i Brynildsens Grammatik Syntax.

Historie som Latingymnasiets 3die Klasse.

Geografi: Gundersens politiske Geografi fra Lichtenstein ud; desuden de tre nordiske Riger; Henriksens *physiske* og Johansens *mathematiske*; tilsidst Repetition af det hele geografiske Pensum.

Naturvidenskaber: *Fysik*: Magnetisme og Elektricitet; Repetition af hele Fysiken; Schiøtz's Lærebog. *Chemien* (Hjortdals Lærebog), *Mineralogien* (Corneliussens Lærebog), *Zoologien* og *Botaniken* (Sørensens Lærebøger) repeteret.

Mathematik: Efter C. M. Guldbergs Elementer af den *analytiske Geometri* læst fra Parablen ud Bogen. Efter Guldbergs *algebraiske* Analyse læst fra Side 18—41 samt fra Side 68 ud Bogen. Derefter Repetition af det matematiske Pensum. Skriftlige Op-gaver hjemme og paa Skolen.

Tegning: I 2 ugentlige Timer Konstruktioner efter „Kursus i Projektionstegning“ af Johannesen og Holst fra § 6 og Bogen ud. Desuden er de fra Departementet sendte Prøveopgaver gennem-gaaede.

Realgymnasiets 2den Klasse.

Religion: Joh. Ev. 1, 1—5, 47 i Modersmaalet; forøvrigt som 2den Latingymnasium.

Norsk, som Latingymnasiets 2den Klasse.

Engelsk (3 Timer alene og 2 sammen med 1ste Klasse): Sommerfeldts Engelsk Læsning for Gymnasiet. Sheridan: School for Scandal (Wieseners Udgave)! Merchant of Venice og Byron efter Løkkes engelske Forfattere. Repeteret Løkkes Grammatik, 1 Hjemmestil og 1 Extemporalstil ugentlig efter Knudsen og Løkkes Stiløvelser; tildels ogsaa efter Brynildsens Materialier til engelske Stile.

Fransk, som Realgymnasiets 3die Klasse og dertil nogle Blade mere i Knudsen og Wallems Læsebog II.

Tydsck: Schillers Maria Stuart. Göthes Hermann und Dorothea (de 3 første Sange).

Historie, som Latingymnasiets 2den Klasse.

Geografi: Læst og repeteret Henriksens fysiske Geografi fra Jordens indre Varme ud Bogen; læst og repeteret Gundersens politiske Geografi fra Luxemburg ud Bogen.

Mathematik. Arithmetik: Efter Dr. O. J. Brochs Lærebog læst og repeteret 3die, 4de, 5te og 6te Bog. *Stereometri*: Guldbergs Lærebog læst og repeteret *Analytisk Geometri* efter Guldbergs Lærebog fra § 3 ud; Bogen læst og repeteret. Skriftlige Opgaver.

Naturvidenskaber. Fysik: Varmelære, Magnetisme og Elektricitet (Schjøtz's Lærebog). *Chemi*: Metallerne (Hjortdals Lærebog). *Mineralogien* efter Corneliussens og *Bergartlæren* efter Reusch's Lærebog. Alt repeteret. *Botanik*: Linnés og det naturlige System efter Sørensen's Lærebog. Flere Timer anvendte til Plantebestemmelser. Excursioner Vaar og Høst.

Tegning: Forfra til § 6 efter „Kursus i Projektionstegning“ af Johannesen og Holst. 1 Time ugentlig.

Realgymnasiets 1ste Klasse.

Religion som Latingymnasiets 1ste Klasse.

Norsk og Oldnorsk, som Latingymnasiets 1ste Klasse.

Engelsk, (2 Timer alene og 2 sammen med 2den Klasse). Sommerfeldts Engelsk Læsning for Gymnasiet c. 100 Sider (for en stor Del repeteret); dertil extemporalt efter samme Bog henved 1 Time om Ugen. Hjemmestil og Extemporalstil efter „engelske Stiløvelser“ af Knudsen og Løkke.

Fransk, som Latingymnasiets 1ste Klasse.

Tydsck, do.

Historie, do.

Geografi, som i 2den Klasse.

Naturvidenskaber. Fysik: Varmlære og Optik (Schjøtz's Lærebog).

Chemi: Metalloiderne (Hjortdals Lærebog). *Mineralogi* efter

Corneliussens og *Bergartlæren* efter Reusch's Lærebog Alt repeteret. *Botanik* som i Realgymnasiets 2den Klasse. *Zoologi*: Mennesket udførlig gennemgaaet, kort Oversigt over den hele Zoologi.

Mathematik: *Arithmetik* efter Dr. O. J. Brochs Lærebog læst og repeteret 1ste og 2den Bog. *Trigonometri* efter Guldbergs Lærebog læst og repeteret til § 3. I *Plan Geometri* Bonnevie og Sørensens Lærebog læst og repeteret. Skriftlige Opgaver.

Tegning:

Middelskolens 6te Klasse.

Religion: Repeteret Sverdrups Udtog af Pontoppidans Forklaring og Vogts Bibellistorie for Borgerskoler. I Testamentet læst Bjergprædikenen og en Del af Romerbrevet.

Norsk. Stile: 1. Vore Skoves Nytte. 2. Et Stykke af Ulvens og Hundens Naturhistorie. 3. Mine Sommerferier. 4. Dristig vovet, halvt er vundet (Fortælling). Norges Fjelde og deres Betydning for Landet. 6. Vinden og dens Nytte. 7. En Skrivelse. 8. En Beskrivelse af de forskjellige Slags Belysningsmidler og deres Anvendelse. 9. Dagbogsblade. 10. En gammel Ruin og et Sagn, som knytter sig dertil. 11. Indholdet af den politiske Kandestøber. 12. Skriv en Fortælling, som viser Sandheden af Ordspøget: Enhver er sin egen Lykkes Smed. 13. Beskrivelse af en romantisk Egn. 14. Beskaffenheden af Norges Øer og deres Betydning for Landet. 15. En Ansøgning og Svar paa Samme. 16. Havets Betydning for Norges Land og Folk. 17. De fornemste Videnskaber og Forklaring af deres Begreb. 18. De forskjellige Reisemaader, deres Fortrin og Mangler. — Læst Pauss og Lassens Læsebog 3die Skoletrins 3die Afdeling samt den politiske Kandestøber. Gennemgaaet Sprogfigurer, Verslære, de forskjellige Skriftarter og literaturhistorisk Oversigt støttet til Moslings „Nogle Holdepunkter ved Middelskolens Undervisning i Norsk“. Hoffgaards Grammatik. Analyse og Deklamation.

Tydsck: Paus og Lassens Læsebog, 3die Oplag, Prosastykkerne 27, 29, 36, 40, 41, 42, 43, 46, 47.. Af Poesien 77 No.

I Løkke-Johansens Grammatik repeteret og suppleret den tidligere Læsning af Kasuslærens Syntax og læst Resten af Grammatikken.

Stile er ugentlig skrevne efter Knudsens Stiløvelser, fordetmeste en Gang ugentlig baade hjemme og extemporalt. Den særskilte Time for Engelsklinien er anvendt til mundtlig Oversættelse til Tydsck, fordetmeste efter Forberedelse.

Latin: Efter Voss' Udvalg af latinske Klassikere læst: Phædri Fabler, Cæsar de bello Gallico 1ste Bog fra Cap. XX ud og Ciceros 1ste og 3die Tale mod Katilina. Derefter repeteret det hele Pensum til Middelskolens Afgangsexamen. Af Schreiners Grammatik er læst det væsentligste af Kasuslæren, hvorefter Formlæren er repeteret. 1 Skolestil og 1 Hjemmestil om Ugen efter Andersen og Gjørs Stiløvelser.

Engelsk: Brekkes Engelsk Læsebog for Middelskolens 5te og 6te Klasse fra Pag. 84 og ud. Extemporallæsning efter Marryat „The Childeren of the New Forest“. Løkkes lille Grammatik læst ud fra Verbet og repeteret. Præpositioner og Synonymer efter Knudsen og Løkkes Stiløvelser. Stile og mundtlig Oversættelse efter samme Bog fra Pag. 71 og ud (3die Udgave).

Fransk: Knudsen og Wallems Læsebog I 12 Blade; læst og repeteret Formlæren efter Brynildsens Grammatik.

Historie: Repetition af Verdenshistorien efter Schjøths Lærebog og af Nordens Historie efter Eriksens Lærebog.

Geografi: Repetition af det hele Pensum (Geelmuydens Geografi).

Naturkundskab: Repeteret hvad der er læst i Middelskolen af Naturfag. Botaniske Excursivner.

Mathematik: I første Halvaar 4de og 5te Bog af Bonnevis Arithmetik samt 5te og 6te Bog af Bonnevis Geometri; i sidste Halvaar Repetition af det hele Pensum. I praktisk Regning Blandings- og Delingsregning samt Kubikregning; til Slutning Repetitionsopgaver fra de forskjellige Afsnit. Johannesens Regnebog benyttet. Skriftlige Arbejder hele Skoleaaret 1 Time ugentlig paa Skolen

og i sidste Halvaar tillige en Gang hver anden Uge hjemme; Johannesens „blandede Opgaver“ er i sidste Halvaar benyttet.

Tegning:

Middelskolens 5te Klasse.

Religion: Læst og repeteret Pontoppidans Forklaring fra 3die Artikel til Enden, samt Vogts Bibelhistorie fra Apostlernes Gjerninger til § 176. Bibelsk Geografi. Enkelte Salmer. Læsning af Apostlernes Gjerninger i Testamentet.

Norsk: Læsning af Eriksens og Paulsens Læsebog 3die Del. Deklamation. Hofgaards større Grammatik: Sætningslæren med Forbigaaelse af de fleste Anmærkninger samt Repetition af hele Bogen. *Stile:* 1. Beskrivelse af det Sted, hvor jeg opholdt mig i Ferierne. 2. Den morsomste Dag i Ferierne. 3. Hvad jeg helst leger, og hvordan det foregaar fra først til sidst. 4. En Beskrivelse af Christiansand. 5. En behagelig Overraskelse. 6. Et Blad af Historien. 7. Indholdet af en morsom Bog. 8. Livet paa Bryggerne. 9. Haakon Jarls Død (Gjengivelse af Digtet). 10. Et morsomt Eventyr. 11. En Fortælling, der belyser Sandheden af Ordsproget: Skomager bliv ved din Læst. 12. Et Brev. 13. Beskrivelse af et Uveir paa Fjeldet. 14. Den 1ste April. 15. Selvvalgt Opgave. 16. Indholdet af et Digt. 17. Skadelige Følger af Nysgjerrighed.

Tysk: I Pauss og Lassens Læsestykker: Zwei Geiger. Aus Don Quixote. Ein Wettrennen mit Wölfen. Desuden er Særtrykket af nyoptagne Stykker i Kr. Lassens Læsebog gennemgaaet. Af Løkke og Johanssens kortfattede Grammatik Syntaxen. 1 à 2 ugentlige Stile, dels hjemme dels paa Skolen, navnlig efter Hofgaards Opgavesamling. I Engelskliniens Særtime mundtlig Oversættelse efter Knudsens Stiløvelser.

Latin: Af Voss Udvalg af latinske Klassikere: De 8 første Felt herrer af Cornelius Nepos og Cæsar de bello Gallico 1ste Bog (Cap. 1—XX) læst og repeteret. Af Schreiners Grammatik er Formlæren fuldstændig gennemgaaet og repeteret. 1 Skolestil

om Ugen efter Andersen og Gjørs Stiløvelser samt jevnlig mundtlig Oversættelse fra Norsk til Latin.

Engelsk: Brekkes „Engelsk Læsebog for Middelskolens 5te og 6te Klasse 73 Sider. Løkkes lille Grammatik. Formlæren og af Syntaxen til Verbet. Efter Knudsens og Løkkes Stiløvelser gennemgaaet de til Grammatikken hørende Exempler mundtlig. Stilskrivning af de sammenhængende Stykker 1 Time ugentlig. Diktat.

Fransk: Knudsen & Wallems Læsebog I 8 Blade; Adjektiverne, Talordene, Pronominerne og de regelmæssige Verber efter Knudsens Grammatik.

Historie: Læst og repeteret Eriksens Nordens Historie fra „Danmark og Norge under Enevældet“ til Enden. Ligesaa Schjøths Verdenshistorie fra andet Tidsrum til Enden.

Geografi: Schweiz, Tydskland, Spanien og Portugal, Norge, Sverige og Danmark samt den fysiske og matematiske Geografi, alt efter Geelmuydens Bog. Repetition. Karttegning.

Naturkundskab. *Fysiken* læst og repeteret efter Henriksens Lærebog. Ved Skoleaarets Begyndelse er adskillige Timer anvendte til Plantebestemmelse og til Gjennemgaaelse af „Planternes indre Bygning og Liv“ samt „Mennesket“ efter Sørensens Lærebog. Botaniske Excursioner Vaar og Høst.

Mathematik: 3die Bog af Bonnevies *Arithmetik*, 3die, 4de og 5te Bog af Bonnevies *Geometri* læst og repeteret. I *praktisk Regning* er gennemgaaet Rentesregning, Rabat og Diskonto, Proportioner samt Delingsregning efter Johannesens Regnebog. Skriftlige Opgaver paa Skolen i Regelen hveranden Uge.

Tegning.

Middelskolens 4de Klasse.

Religion: Læst og repeteret Pontoppidans Forklaring fra 2den Part til Sp. 378. Vogts Bibellistorie § 120 til § 156. Læsning af Lukas Evangelium. Salmer efter Landstad.

Norsk: Læsning efter Eriksen og Paulsens Læsebog, 3die Del. Af

Hofgaards Grammatik det Væsentligste af Formlæren. Analyse. Skriftlige Arbejder, for det Meste en Gang ugentlig, især Diktater.

Tydske: Af Pauss og Lassens Læsestykker læst og repeteret Stykkerne 2, 3, 11—15, 19, 33—36, 61 (omtrent 40 Sider). Formlæren gennemgaaet efter Løkke-Johansens større Grammatik. Ugentlige Stile hjemme eller paa Skolen efter Knudsens Stiløvelser.

Latin: Johanssens Læsebog, 1ste Afdeling. Det nødvendige af Grammatikken efter Schreiner.

Engelsk: Af Løkkes Læsebog for Begyndere, 3die Udgave, oversat fra Pag. 60 til 119, læst udenad fra Begyndelsen til Pag. 57, det væsentligste af Formlæren læst og repeteret flere Gange, Læseøvelser. Diktat.

Historie: Schjøths Verdenshistorie fra Reformationen til 2det Tidsrum. Eriksens Nordens Historie fra Begyndelsen til „Danmark og Norge under Adelsvældet“.

Geografi: Geelmuydens Lærebog fra England til Asia.

Naturkundskab: *Botaniken* læst og repeteret med Undtagelse af „Planternes indre Bygning og Liv“. Mange Timer anvendte til Øvelse i Plantebestemmelse Excursioner. *Zoologien* fra Orme ud samt Mennesket. (Sørensens Lærebøger).

Mathematik: 1ste og 2den Bog af Bonnevis Arithmetik indtil Decimalbrøk og 1ste Bog af Bonnevis Geometri. I praktisk Regning sammensat Reguladetri og Forholdsregning. 1 Time ugentlig Konstruktionsopgaver paa Skolen.

Tegning.

Middelskolens 3die Klasse.

Religion: Læst og repeteret første Part af Pontoppidans Forklaring (Sverdrups Udtog) og Vogts Bibellistorie § 79—§ 119. Ligesaa Katekismen repeteret tilligemed udvalgte Sentenser. Salmer efter Landstad. Læsning af Søndagsevangeliene (2den Række) og Markus Evangelium.

Norsk: Læsning efter Pauss og Lassens Læsebog, 2det Skoletrin Digte udenadlærte. Hofgaards lille Grammatik. Analyse. Ugentlig Diktat og enkelte Gjenfortællinger.

- Tydsck:* Kristofer Lassens Læsebog fra 2den Afdeling (Pag. 85) ud Bogen. Grammatik efter Johanssens lille Lærebog fra No. 26 (Substantivernes Tal og Kasus) til Syntaxen. Skriftlige Øvelser.
- Historie:* Middelalderen efter H. Schjøth's Lærebog Nordens Historie efter Eriksens Lærebog fra Begyndelsen til Haakon Haakonssøn (Pag. 44).
- Geografi:* Norge repeteret. Læst og repeteret Asia, Afrika, Amerika og Australia efter Geelmuydens (Arstals) Geografi. Karttegning.
- Naturhistorie:* I August og September botaniske Forøvelser med naturlige Planter; i Vintermaanederne læst og repeteret Fugle, Krybdyr, Padder og Fiske efter Sørensens Lærebog. Fra April den generelle Del af Sørensens Plantelære.
- Regning:* Brøk og Decimalbrøk. I sidste Halvaar er 1 ugentlig Regnetime benyttet til geometriske Forøvelser.
- Tegning.*

Middelskolens 2den Klasse.

- Religion:* Læst og repeteret Vogts Bibellistorie for Borgerskoler til § 79 (Juda Rige). Katekismens 5 Parter. Udvalgte Stykker af Hustavlen og Bibelsprog efter Sententserne. Søndagsevangelierne og samtidig Kirkeaaet gennemgaaet. Salmer efter Landstads Salmebog.
- Norsk:* Læsning, Digte og Analyse efter 2den Del af Pauss og Lassens Læsebog. Diktat 2 Gange ugentlig; i den sidste Tid lidt Gjenfortælling. Det vigtigste af Aars's Retskrivningsregler, og efter Hofgaards lille Grammatik er læst Formlæren, Ordklasser og Sætningsdele.
- Tydsck:* Kristofer Lassens tydske Læsebog fra Begyndelsen til 2den Afdeling (Pag. 85). Skriftlige Øvelser.
- Historie:* Oldtidens Historie efter Schjøth's Lærebog.
- Geografi:* Europas Lande efter D. Christensens: Udtog af Geografien. Af Arstals Lærebog læst Indledningen. Karttegning.
- Naturhistorie:* Første Halvaar Anskuelsesøvelser med Materiale fra Skolens Museum; i sidste Halvaar Pattedyrene efter Sørensens Dyreriget.

Regning: Praktisk Regning: Almindelig Brøk og Decimalbrøk.
Tegning.

Middelskolens 1ste Klasse.

Religion: Det gamle og nye Testamente efter Vogts mindre Bibel-historie. Endel Salmer efter Landstads Salmebog. Katekismens 5 Parter, hvoraf de 4 første med Luthers Forklaringer, samt Bønner.

Norsk: Læsning. Gjengivelse af det Læste samt Analyse til Ind-øvelse af Grammatikkens Begyndelsesgrunde. Hoffgaards Grammatik benyttet. Udenadlæsning af Digte. Afskrivning efter Bog afvejlende med Diktat.

Tydske: D. F. Knudsens tydske Læsebog til Side 13.

Historie: Rektor Eriksens lille Verdenshistorie til den franske Revolution.

Geografi: Oversigt over Verdensdelene. Europas Geografi gennem-gaaet efter D. Kristensens „Udtog af Geografien“. Karttegning.

Regning: De fire Regningsarter i hele Tal med og uden Benævning.

Skrivning: 4 Timer ugentlig.

VII. Afgangsexamina i 1888.

Middelskolen paa Latinlinien.

Skolens Elever:	Abrahamson, Fin	Udmærket godt	(1,29)
	Kraft, Kristoffer	Meget godt	(1,79)
	Maroni, James	Godt	(2,79)
	Piene, Johannes	Meget godt	(2,25)
	Schønheyder, Kristian	Meget godt	(1,86)
	Vogt, Karl	Meget godt	(2,19)
Privatist:	Andersen, Cecilius	Meget godt	(1,69)

Middelskolen paa Engelsklinien.

Skolens Elever:	Bach, Hans	Meget godt	(2,39)
	Benueche, Jens	Meget godt	(2,37)
	Frøstrup, Haakon	Godt	(3,07)
	Grøntvedt, Arne	Meget godt	(1,67)
	Isefjær, Thomas	Meget godt	(1,77)
	Johansen, Gorgos	Meget godt	(1,90)
	Keim, Axel	Meget godt	(2,17)
	Knudsen, Frederik	Meget godt	(1,70)
	Müller, Anders	Godt	(2,64)
	Ziesler, Johan	Udmærket godt	(1,50)
Privatist:	Kjølstad, Marie	Meget godt	(1,69)

Kontinuanter i Latin.

Reinhardt, Karl	skriftlig	2
	mundtlig	1
Solheim, Thor	skriftlig	4
	mundtlig	2

Examen artium:

Klassisk	Middelskolens Afgangsexamen	Norsk Stil	Lat. Overs.	Math. skr.	Religion	M.L. & Oldn	Latin	Latin	Græsk	Græsk	Fransk	Engelsk	Historie	Mathem. m.	Hoved- karakter	
Abrahamsen, Alfred . . .	Kristiansand 1886	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Ug.
Bendixen G. I. B. Samuel	Kristiansand 1886	3	3	1	1	3	2	2	2	3	2	2	2	2	2	Mg.
Hvoslef, David	Kristiansand 1885	3	4	3	2	2	1	2	3	3	3	„	1	2	2	Mg.
Nielsen, Einar J.	Kristiansand 1886	2	2	2	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	Ug.
Pedersen, P. Johan . . .	Kristiansand 1885	3	4	4	3	3	2	3	4	4	2	„	2	4	4	G.
Rude, Balthasar	Mandal 1885	3	3	5	2	2	2	3	3	3	„	2	2	4	4	G.
Ziesler, Jonathan J. A.	Kristiansand 1886	3	4	3	1	1	2	2	2	2	„	2	1	1	1	Mg.
Privatist:																
Tved, Karl E.	Kristiansand 1885	3	3	2	2	3	1	2	2	2	2	2	2	2	2	Mg.

9 (

Realartium

Realartium		Norsk Stil	Engelsk Stil	Math. skr.	Fysik skr.	Tegning	Religion	M.L. & Oldn.	Engelsk	Fransk	Historie	Geografi	Mathem. m.	Naturvid.sk.	Hoved- karakter	
Lie, Sigurd	Kristiansand 1886	2	3	3	1	1	2	2	2	2	3	1	1	1	2	Mg.
Reinhardt, Bernt	Kristiansand 1886	3	3	4	2	2	1	2	1	3	1	1	1	2	2	Mg.
Klassisk		Desuden examineredes af Arendals offentlige Skoles Kandidater.														
Høyer, Ansgar Nikolai	Arendal 1886	4	4	3	2	3	2	3	2	3	3	„	3	2	2	
Drouge, Karl Aug.	Arendal 1886	2	3	3	2	1	1	1	1	1	2	„	1	1	1	

VIII. Skolens Bibliothek og Samlinger.

a. Skolens Bibliothek.

Fortegnelse over Tilvæksten følger særskilt.

b. Skolens Samlinger.

Den fysiske Samling.

2 Bunsens Elementer.

14 Fotografier paa Glas til Laterna magica.

Stort Mikroskop, Gave fra Brigadelæge Preus.

Den zoologiske Samling.

A. Hvirveldyr.

Pattedyr.

Hvid Rotte, *Mus decumanus*, Indien, Gave fra Blikkenslager Mønnich.

Kuguar, *Puma concolor*, Chili.

Maar, Do.

Søbjørn, *Arctocephalus*, Do.

Spidshjort, *Subulo*, Do.

Fugle.

3 forskellige Falke, Chili.

2 — Ugler, Do.

9 — Spurvefugle, Do.

4 — Hakkespetter, Do.

1 Due, Do.

1 Vadefugl, Do.

1 Lappelom, Do.

1 And, Do.

Den sorthalsede Svane, *Cygnus nigricollis*, Chili.

Jagtfalk, *Falco gyrfalco*, Flekkerø.

Indisk Falk, Gave fra Harald Isaachsen.

Spurvegle, *Strix passerina*, Kolsdalen, Gave fra Agent Aug. Nielsen.

Sneugle, *Strix nyctea*, Dvergsøen, Gave fra Proprietær Olsen.

Blaakjælke, *Luscinia svecica*, Kristiansand, Gave fra Voldmester Schou.

Stilts, *Fringilla carduelis*, Kristiansand Gave fra Voldmester Schou.

Áfrikansk Fugl, Gave fra Nikolai Dahl.

Varietet af Stokanden, *Anas boschas*, Bragdøen.

Sjø-Orre, *Oidemia nigra* (Han), Randøen.

Lunde, *Mormon arcticus*, Oxø.

Krybdyr.

En stor Øgle, Java, Gave fra Malermester S. Sørensen.

9 forskellige Slanger fra Brasilien, Gave fra Skibskapt. Larsen.

Fiske.

Knur, *Trigla Gurvardus*, 57 cm. lang, Kristiansand.

En liden tropisk Fisk, Gave fra Nikolai Dahl.

Haakjerring, *Sqvalus glacialis*, Bragdøen

B. Løddyr.

2 udenlandske Biller, Gave fra Voldmester Schou.

Vibe, Gave fra Skoleelev Fredrik Knudsen.

Puppe af *Paphia*, Gave fra Andreas Skraastad.

Vanskabt Hummer, Søgne, Gave fra Salomon Salvesen Dvalåas.

Krabbe, Gave fra Skibskapt. Johnsen.

F. Tarmløse.

Stjernekorall, Gave fra Skoleelev Georg Rosenkilde.

Stor Do. Gave fra Konsul Hans Johnsen.

G. Laveste Dyr.

Kiselsvamp, Kristiansand.

Hornsvamp, Odderøen, Gave fra Skibskaptein Johnsen.

H.

Gipsmodel af Øiet.

Do. af Øret.

Rygskal af en Skildpadde, Gave fra Skoleelev Fr. Knudsen.

2 Hønseæg, veiende 105 og 120 Gram, Gaver fra Lorents Hansen og Skoleelev Georg Rosenkilde.

Ilvepsere, Gave fra Klasselærer Tønseth.

Den botaniske Samling.

Frugter af *Juglans cinerea* m. m., Centralamerika, Gave fra Skoleelev Ove Tønnesen.

Frukt af *Myristica moschata*, Gave fra Nikolai Dahl.

Sargassotang, Gave fra Skibskaptein Larsen.

Den mineralogiske Samling.

Bjergkrystal, Telemarken, Gave fra Knut Tarjesen Haagjordet.				
Fossil Musling fra Lisabon, Gave fra Konsul Carl Christiansen.				
Natrolit, Langesund, Gave fra Brigadelæge Preus.				
Sodalit, — Do. - Do. Do.				
Stilbit, Færøerne, Do. - Do. Do.				
Bergkrystal, gjennemsigtig, $10\frac{2}{3}$ cm. lang, Sibirien, Do.				
Turmalinkrystaller, Snarum, Gave fra Brigadelæge Preus.				
2 Xenotimkrystaller, Hitterø, Do. - Do. Do.				
Apatitkrystaller, Snarum, Do. - Do. Do.				
Glimmer, Smaalenene, Do. - Do. Do.				
Tungspatkrystaller, Do. - Do. Do.				
Gul Serpentin, Snarum Do. - Do. Do.				
Nikkelholdig Magnetkis, Rakkestad Do. - Do. Do.				
Feldspat, Rakkestad, Do. - Do. Do.				
Solsten, Tvedestrand, Do. - Do. Do.				
Forskjellige Fossiler fra Gottland, Do. - Do. Do.				
SlebenKalksten fuld af Fossiler, Do. Do. - Do. Do.				
Skriftgranit, Raade, Do. - Do. Do.				
Rød Granit, Husø, Do. - Do. Do.				
Do. Graarud, Do. - Do. Do.				
Do. Sogn, Do. - Do. Do.				
Graa Syenit, Idefjord, Do. - Do. Do.				
Sort Syenit, Frederiksværn, Do. - Do. Do.				
Magnesit, Snarum, Do. - Do. Do.				
Svovl, Do. - Frøken Hildur Rørdam.				
Augit fra Drogset Grube, Meldalen, Do. - Do. Do. Do.				
Kalksten og Lerskifer, Malisæter, Meldalen, Gave fra Do. Do.				
Zinkblende, Drogset Grube, Do. - Do. Do.				
Molybdænglans, Saltdalens Grube,				
Nordlands Amt, Do. - Do. Do.				
Gedigent Kobber, Drogset Grube, Do. - Do. Do.				
Grønsten, Drogset Grube, Do. - Do. Do.				
Gneis med Granat fra en sølvførende Gang,				
Holtefjeld Sølvværk, nær Kongsberg Do. - Do. Do.				

Forvitret Lerskifer med Svovlkiskrystaller, Gave fra Frøken Rørdam.
Konglomerat, Meldalens Svovlkis og Kobbergrube Do. - Do. Do.
Slag, Drogset Værk.

Den ethnografiske og historiske Samling.

Gammel Hank, Gave fra Skoleelev Adolf Tischendorf.

15 Stk. smaa paabegyndte Flintestensøxer, fundne i Jorden paa Gaarden Hornnæs i Hornnæs, Gave fra Skoleelev Notto J. Hornnæs.
Chinesisk Brev, Gave fra Nikolai Dahl.

Bergens Museum har foræret Skolen 10 Expl. af: »*Kortfattet Veiledning til Konservering af Naturgjenstande.*« Disse vil blive uddelte til Folk, særlig Skibskapteiner, som maatte være villige til at samle ind for Skolen paa sine Reiser.

For de ovenfor anførte Gaver udtales herved Skolens forbindtlige Tak.

IX. Skole- og Indskrivningspenge. Skolebeneficier.

Indskrivningspenge udgjør i Gymnasierne 16, i Middelskolen 8 Kroner. Skolepengene udgjør for begge Gymnasiers 3 Klasser 144 Kr. aarlig, for Middelskolens 6te, 5te og 4de Klasse 96, for 3die 72, for 2den 64, og for 1ste 56 Kroner.

For Brødre gives saadan Moderation, at den ældste (den, som gaar i høieste Klasse) betaler fuldt ud, den 2den 3 Fjerdedele, den 3die Halvparten af den for deres respektive Klasser bestemte Sum, medens 4de og følgende bliver Gratister.

Hvis af flere samtidig skolesøgende Brødre en er Gratist, og denne er den ældste, erholder den 2den og følgende Moderation, som om han var fuldt betalende; hvis derimod en af de følgende er Gratist, trækkes hans Skolepengebeløb, beregnet efter Klassens ordinære Skolebetaling (uden Moderation), fra det Beløb, som samtlige Brødres Skolepenge med den regulære Moderation udgjør; hvis ogsaa en tredie Broder faar fri Skolegang, beregnes dennes Værdi derimod kun efter

den modererede Skolebetaling, som han skulde erlægge under Forudsætning af, at alle vare betalende Elever (Dept. Rundskr. $\frac{4}{6}$ 89).

I det forløbne Skoleaar har til Fripladse været bevilget 1400 Kr. og de tilstaaede Fripladse har været fordelte paa Latingymnasiets 3die Klasse med 4 hele, do. 2den Klasse med en hel, Realgymnasiets 2den Klasse med en halv, do. 1ste Klasse en hel, 6te Middelsk.kl. 2 hele, 5te do. en hel og en halv, 4de do. 2 halve, 2den Middelsk.kl. 1 halv.

Thues Legats Renter har været tildelte 3 Disciple af Latingymn. 3die Klasse med hver en Trediepart.

X. Skolens Regnskab i 1888—89.

Indtægt.

1.	Beholdning fra forr. Aar	Kr.	5858.33
2.	Renter	„	7227.05
3.	Jordafgift	„	3314.10
4.	Skole- og Indskrivningspenge	„	12554.50
5.	Bidrag af Kommunen	„	3536.00
6.	Andre Indtægter	„	2615.12
7.	Tilskud af Statskassen	„	21820.00
			<u>Kr. 56925.10</u>

Udgift.

1.	Lønninger:		
	a. til kgl. ansatte Lærere	Kr.	26400.00
	b. - Klasselærere	„	4900.00
	c. - Timelærere (deraf Extra- timer Kr. 333.33)	„	2673.33
	d. Andre Lønninger (Kasserer, Forvalter, Pedel)	„	1542.35
			<u>Kr. 35515.68</u>
2.	Alderstillæg:		
	a. til de kgl. ansatte Lærere	Kr.	8160.00
	b. - Klasselærere	„	783.32
			<u>„ 8943.32</u>
3.	a. Bibliotheket	Kr.	2353.22
	b. Fysikalske og naturh. Samlinger	„	694.40
	c. Andre Læremidler	„	286.52
			<u>„ 3334.14</u>
4.	Stipendier, Legater, Fripladse 332.73 + 1400	„	1732.73
5.	Lys og Brænde	„	894.53
6.	Trykning, Avertissem. Skrivematerialer, Programmer	„	307.08
7.	Blandede og tilfældige Udgifter	„	609.35
8.	Beholdning		
	a. Restancer		4126.73
	b. Kontant.		1467.54
			<u>5599.27</u>
			<u>Kr. 56925.10</u>

Kristiansands Kathedralskole den 26de August 1889.

K. Feilberg.

Examinationsplan for Hovedexamen 1889.

Det første Navn efter Faget betegner Examinator, det andet Censor.

Examinationen begynder Formiddag Kl. 9. Eftermiddag Kl. 4. Hvis Examinationen ikke bliver færdig om Formiddag, fortsættes Eftermiddag.

Juni.	Latingymnasium 3die Kl.	Værelse	Realgymnasium 3die Kl.	Værelse	Middelskolens 6te Kl.	Værelse	2. & 1. Latingymnasium.	Værelse	2. & 1. Realgymnasium.	Værelse	5—1 Middelskolekl.	Værelse	Eftermiddag.
21.	a. Religion, Fog, Bang.	7.					2. 1. Matematik skr., Lie.	G.	2. 1. Matematik skr., Lie.		5. Fransk, Bessesen. 4. Math., Hamilton. 2. Geogr. Johansen.	1. 2. 12.	
22.	b. Religion, Fog, Bang.	7.	Religion, Fog, Bang.	7.			2. 1. Latinsk Overs. og Stil, Gjess., Sagen.	G.	2. 1. Engelsk Stil, Knap.	G.	3. Geogr., Johansen. 1. Norsk skr., Tønset.	11. 13.	
24.	a. Norsk & Oldnorsk, Rektor og Gjessing, Rektor Gjessing.	7.			a. Religion, Fog, Schjelderup. b. Geografi, Hamilt., Johansen.	10. 9.	2. 1. Norsk Stil, Knap og Schønh.	G.	2. 1. Norsk Stil, Knap, Schønh.	G.	5. Tysk skr., Jæger. 4. Engelsk, Bessesen.	2. 1.	
25.	b. Norsk, Rektor. Oldn., Gjessing. Rektor Gjessing.	7.	Norsk, Rektor. Oldn., Gjessing, Rektor Gjessing.	7.	a. Geografi, Hamilt., Johansen.	10.	2. Fransk og Engelsk, Bessesen.	8.	2. 1. Naturfag skr., Hougen.	G.	5. Tysk, Jæger. 4. Historie, Fog. 1. Regning, Tønseth.	1. 2. 12.	
26.	a. Latin, Gjessing, Rektor Gjessing.	7.	Geografi, Lie, Hamilton.	7.	b. Religion, Fog, Schjelderup.	9.	2. Mathem., Lie.	8.	2. Mathem., Lie.	8.	5. Lat. skr., Schønh. Eng. skr., Knap. 3. Norsk skr., Jæger. 2. Norsk skr., Johans.	1. 2. 11. 12.	
27.	b. Latin, Gjessing, Rekt. Gjessing.	7.			a. Norsk, Schønh., Sagen. b. Engelsk, Knap, Bessesen.	10. 9.	1. Mathem., Lie.	3.	1. Mathem., Lie.	3.	5. Religion, Fog. 4. Latin, Jæger. 3. Tysk, Johansen. 1. Religion, Tønseth.	1. 2. 11. 12.	
28.			Naturvidenskab, Hougen, Lie.	6.	Latin, Schønheyder, Jæger. a. Engelsk, Knap, Bessesen.	9. 10.			2. 1. Naturvidensk., Hougen.	3.			6. Msk. Skrivning, Arnesen.
29.							2. Latin, Gjessing. 1. Latin, Sagen.	8. 6.	2. 1. Geografi, Lie.	5.	5. Geogr., Hamilton. 4. Religion, Fog. 3. Geogr., Johansen. 1. Norsk, Tønseth.	1. 2. 11. 13.	2. Regning, Arnesen.
Juli 1.	b. Fransk, Bessesen, Storm.	7.			b. Matematik, Hamilton, Lie.	10.	2. Græsk, Rektor. 1. Græsk, Gjessing.	8. 6.	2. 1. Engelsk, Knap.	5.	5. Mathem., Hougen. 4. Norsk, Jæger. 3. Religion, Fog.	1. 2. 11.	Kl. 4, 4½, 5, 5½ 2. 3. 4. 5. Skrivning
2.	a. Fransk, Bessesen, Storm.	7.	Fransk, Rektor, Storm.	7.	a. Naturkundskab, Hougen, Hamilt.	10.	1. Historie, Sagen.	3.	2. Fransk, Rektor. 1. Historie, Sagen.	6. 3.	5. Norsk skr., Schønh. 4. Tysk, Jæger. 2. Religion, Fog. 1. Geografi, Tønseth.	1. 2. 12. 13.	

				a. Engelsk, Knap, Bessesen.	10.								
29.						2. Latin, Gjessing. 1. Latin, Sagen.	8. 6.	2. 1. Geografi, Lie.	5.	5. Geogr., Hamilton. 4. Religion, Fog. 3. Geogr., Johansen. 1. Norsk, Tønseth.	1. 2. 11. 13.	2. Regning, Arnesen.	
Juli 1.	b. Fransk, Bessesen, Storm.	7.		b. Matematik, Hamilton, Lie.	10.	2. Græsk, Rektor. 1. Græsk, Gjessing.	8. 6.	2. 1. Engelsk, Knap.	5.	5. Mathem., Hougen. 4. Norsk, Jæger. 3. Religion, Fog.	1. 2. 11.	Kl. 4, 4½, 5, 5½ 2. 3. 4. 5. Skrivning	
2.	a. Fransk, Bessesen, Storm.	7.	Fransk, Rektor, Storm.	7. a. Naturkundskab, Hougen, Hamilt.	10.	1. Historie, Sagen.	3.	2. Fransk, Rektor. 1. Historie, Sagen.	6. 3.	5. Norsk skr., Schønh. 4. Tysk, Jæger. 2. Religion, Fog. 1. Geografi, Tønseth.	1. 2. 12. 13.		
3.	Engelsk, Besses., Kl.	7.	Engelsk, Knap, Kl.	7.	Exercitie.								
4.	b. Historie, Sag., Kl.	7.	Historie, Sag., Kl.	7.	Exercitie.								
5.	a. Historie, Sag., Kl.	7.		Fransk, Bessesen, Knap.	10.	2. Religion, Fog.	8.	2. Religion, Fog.	8.	5. Norsk, Schønh. 4. Naturk., Hougen. 3. Math., Hamilton. 2. Historie, Johans. 1. Historie, Tønseth.	1. 2. 11. 12. 13.		
6.	Græsk, Rektor, Jensen.	7.		a. Mathem., Hamilton, Lie. b. Historie, Sagen, Gjessing.	10. 9.	1. Religion, Fog.	3.	1. Religion, Fog.	3.	5. Latin, Schønh. Engelsk, Knap. 4. Geogr., Bessesen. 3. Norsk, Jæger.	1. 3. 2. 11.		
8.	b. Græsk*), Rektor, Jensen.	7.		a. Historie, Sagen, Gjessing.	10.					5. Historie, Fog. 4. Tysk, Jæger. 3. Naturk., Hougen. 2. Norsk, Johanssen. 1. Tysk, Tønseth.	1. 2. 11. 12. 13.		
9.				b. Tysk, Rektor, Jæger.	10.	1. Fransk, Bessesen.	3.	1. Fransk, Bessesen.	3.	5. Mathem., Hougen. 4. Math., Hamilton. 3. Historie, Johansen.	1. 2. 11.		
10.	a. Mathem., Lie, Horn.	7.		a. Tysk, Rektor, Jæger. b. Naturk., Hougen, Hamilt.	10. 9.	2. Historie, Sagen. 1. Norsk og Oldn., Schønh.	8. 3.	2. Historie, Sagen. 1. Norsk og Oldn., Schønh.	8. 3.			Sangprøve Kl. 6.	
11.	b. Mathem., Lie, Horn.	7.	Mathem., Lie, Horn.	7. b. Norsk, Schønh., Sagen.	10.	2. Oldnorsk, Gjess.	8.	2. Oldnorsk, Gjess.	8.	5. Fysik, Hougen. 2. Tysk, Johansen.	1. 12.		

*) Hvis det ikke falder for besværligt, vil begge Partier blive examinerede den 6te.

*) G. betyder Gymnastiksalen.

12te Kl. 8: Censur. 13de Kl. 10: Karakteroplæsning og Dimission.

De fremmede Censorer er:

Af Undervisningsinspektionen: Prof. J. Storm, Prof. Bang, Rektor Horn.
Af Arendals Lærere: Rektor Gjessing, Adjunkt Jensen og Adjunkt Kleven.
Desuden i Religion i VI. Msk.: Pastor W. Schjelderup.

Arendals Dimittender vil blive examinerede her i det Mundtlige.

K. Feilberg.